

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

VPLIV MOBILNIH TELEFONOV NA DRUŽENJE UČENCEV OŠ HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICE:

Mia Bagari Banovšek

Nea Mlinarič

Tija Topolak

MENTORICA:

Simona Turnšek, prof. razrednega pouka

Celje, marec 2023

Osnovna šola Hudinja Celje

VPLIV MOBILNIH TELEFONOV NA DRUŽENJE UČENCEV OŠ HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice:

Mia Bagari Banovšek, 7. a

Nea Mlinarič, 7. a

Tija Topolak, 7.a

Mentorica:

Simona Turnšek, prof. razrednega pouka

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2023

POVZETEK

Življenje brez mobilnih telefonov si dandanes več ne moremo predstavljati, saj je njihova uporaba postala nekaj običajnega. Uporaba le-teh je čedalje večja, saj mobilni aparati niso zgolj telefoni, ampak je z njim mogoče početi tudi mnogo drugih stvari. Nenehno nas zanima, kaj je novega na družabnih omrežjih in tako znova in znova segamo po naših ljubljenih elektronskih napravah. Na tak način povečujemo virtualno druženje, ki je sicer prijetno in zabavno, v realnem življenju pa se dozdeva, da postajamo vse bolj asocialni. Ko se na primer sprehajamo do šole, prepogosto spregledamo kakšnega prijatelja in znanca, s katerim bi si v nasprotnem primeru lahko izmenjali vsaj nekaj prijaznih besed. Žalostno je videti družbo prijateljev, ki se dobi z namenom druženja in nato tam glavno vlogo odigra mobilni telefon.

S pomočjo anketnega vprašalnika smo želeli ugotoviti in raziskati, kako mobilni telefoni vplivajo na druženje učencev predmetne stopnje (8., 9. razreda) Osnovne šole Hudinja.

Izkazalo se je, da je večina učencev mnenja, da se jim zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja. Prav tako je večina učencev mnenja, da bi si želela več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo. Spodbuden se nam zdi podatek, da se učenci zavedajo tudi negativnih posledic, ki jih mobilna tehnologija prinaša, čeprav jo sami uporabljajo več kot dve uri dnevno.

KAZALO

1 UVOD	1
2 KOMUNIKACIJA NEKOČ	3
3 MOBILNA TEHNOLOGIJA	3
3.1 ZGODOVINA MOBINEGA TELEFONA	4
3.2 PAMETNI MOBILNI TELEFON	4
4 MOBILNI TELEFON MED MLADOSTNIKI	6
4.1 ZASVOJENOST Z MOBILNIM TELEFONOM	7
5 NAMEN	10
6 HIPOTEZE.....	10
7 VZOREC	10
8 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV	11
9 MERSKI INSTRUMENT.....	11
10 REZULTATI IN RAZLAGA	12
10.1 ANALIZA	12
10.2 RAZLAGA HIPOTEZ	22
11 ZAKLJUČEK.....	23
12 VIRI IN LITERATURA	24
13 PRILOGE	25

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 1: Ali imaš svoj mobilni telefon?	12
Tabela 2: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 2: Pri kateri starosti si dobil svoj prvi mobilni telefon?	13
Tabela 3: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 3: Kako pogosto menjaš mobilne telefone?	14
Tabela 4: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 4: Koliko časa dnevno uporabljaš mobilni telefon? ...	15
Tabela 5: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 5: Za katere namene najpogosteje uporabljaš mobilni telefon?	16
Tabela 6: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 6: Kolikokrat med druženjem s prijateljem preveriš svoj mobilni telefon?	17
Tabela 7: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 7: Ali te moti, da med druženjem tvoj prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot tebi?	18
Tabela 8: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 8: Se ti zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj?	19
Tabela 9: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 9: Bi želel več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo?	20
Tabela 10: Naštej vsaj eno prednost in eno slabost mobilnih telefonov?	21

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Ali imaš svoj mobilni telefon?	12
Graf 2: Pri kateri starosti si dobil svoj prvi mobilni telefon?	13
Graf 3: Kako pogosto menjaš mobilne telefone?	14
Graf 4: Koliko časa dnevno uporabljaš mobilni telefon?	15
Graf 5: Za katere namene najpogosteje uporabljaš mobilni telefon?	16
Graf 6: Kolikokrat med druženjem s prijateljem preveriš svoj mobilni telefon?	17
Graf 7: Ali te moti, da med druženjem tvoj prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot tebi?	18
Graf 8: Ali ob pregledu rešitev popraviš napako v domačih nalogah?	19
Graf 9: Bi želel več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo?	20

1 UVOD

Smo učenke 7. razreda Osnovne šole Hudinja. Ker v zadnjem času vse bolj opažamo, da učenci težko preživimo kakšno uro, kaj šele dan, brez da bi preverili ali nam naš mobilni telefon, oziroma oseba na drugi strani, preko sms sporočila, elektronske pošte ali katere druge aplikacije sporoča kaj novega, smo se odločile izdelati raziskovalno nalogo z naslovom Vpliv mobilnih telefonov na druženje učencev Osnovne šole Hudinja.

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, kako mobilni telefoni vplivajo na druženje učencev predmetne stopnje (8., 9. razreda) Osnovne šole Hudinja. Zanimalo nas je, koliko učencev ima mobilni telefon, pri kateri starosti so dobili svoj prvi mobilni telefon ter koliko časa dnevno učenci uporabljajo mobilni telefon. Obenem smo želeli izvedeti, za katere namene najpogosteje uporabljajo mobilni telefon, kolikokrat med druženjem s prijatelji preverijo svoj mobilni telefon in ali med druženjem učenci posvečajo več pozornosti mobilnemu telefonu kot prijatelju. Prav tako, smo želeli ugotoviti ali se jim zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj.

Preden smo se lotili raziskovanja, smo v knjižnici poiskali in prebrali različno literaturo ter prebrskali številne spletne strani in v teoretičnem delu zapisali že uveljavljena teoretična izhodišča na področju mobilnih telefonov.

Do odgovorov na naša vprašanja o domačih nalogah smo prišli s pomočjo anketnega vprašalnika za učence.

TEORETIČNI DEL

2 KOMUNIKACIJA NEKOČ

Komunikacija je včasih potekala čisto na drugačen način. Če bi se vrnil v zgodovino ali povprašali naše dedke in babice, kakšno je bilo družabno življenje njihove mladosti, bi nam slednji znali povedati, da se je v obdobju od nekoč do danes veliko spremenilo. Takrat še niso poznali mobilnih telefonov. Vendar nam stari starši povedo, da so se kljub temu vse dogovorili. Imeli so hišne telefone ali pa so obiskali prijatelja kar brez najave. Medtem, ko je njihovo družabno življenje potekalo ob bazenih, na plesih, v mestnem kinu, na igriščih, se naše vse bolj premika v notranje prostore zgradb ter se iz realnosti vse bolj premika tudi v virtualnost. (Štrafela, 2016)

Danes je mobilni telefon nekaj samoumevnega in skoraj ni človeka, ki ga ne bi uporabljal. Danes se mladostniki v veliki meri spoznavajo in družijo preko raznih družabnih omrežij, ki jim zatem običajno sledi izmenjava telefonskih števil, se pa redkokdaj zgodi, da se z ljudmi, ki so jih spoznali preko omrežji, spoznajo tudi v živo.

Res je, da nam je tehnologija omogočila lažji vsakdan, pa vendar ali je temu res tako? Življenja brez telefona si več ne predstavljamo.

3 MOBILNA TEHNOLOGIJA

Mobilna tehnologija spada med informacijsko - komunikacijsko tehnologijo (IKT), ki zelo vpliva na družbeno življenje posameznika. Pod vplivi IKT se spreminjajo posameznikove navade, običaji in komunikacijsko obnašanje. Posamezniku so hitreje dostopne informacije brez prostorskih in časovnih omejitev. Mobilni telefon je zelo praktičen tako po obliki, teži kot velikosti. Paše skoraj v vsak žep in je postal nepogrešljiv pripomoček marsikaterega posameznika. (Podobnik, 2006)

Mobilni telefoni so skozi čas postali zelo intimno povezani s posameznikovo identiteto, saj se ljudje zanašajo nanje, vidijo jih kot nepogrešljiv pripomoček. Nobena druga naprava se še ni tako široko in hitro zasidrala v družbo, da bi povzročila spremembe življenjskega stila, prav tako noben drug prenosni medij ni tako pogosto uporabljen. Mobilni telefon je vkopan v

družbo in vsekakor postaja del kulture modernih družb. Do sedaj noben drug medij še ni bil tako oseben, postal je potreba, del naših teles in zato nas samih. Je zelo osebna stvar, običajno ga nosimo tako blizu kot obleko. Je tudi del življenjskega stila. Njegova bližina je podobna telesni funkciji, njegova odstranitev pa je asociirana z izgubo telesnega uda. (Podobnik, 2006)

3.1 ZGODOVINA MOBINEGA TELEFONA

Prvi mobilni telefon (na celični sistem) je leta 1978 izumil Martin Cooper, direktor podjetja Array Comm, ki je prvi s to napravo, poklical v centralo podjetja AT&T. Ta brezžični telefon ni imel ekrana, niti nisi mogel pošiljati sporočil. Tehtal je več kot 1 kg in meril 25 cm v dolžino. Ta telefon se je začel prodajati šele čez 10 let in je bil zelo drag. Imela jih je le peščica ljudi. (Emušič, Rešeta, Vertačnik, 2008)

Mobilne telefone na celični sistem so razvili v Bellovih laboratorijih in so jih nameravali uporabiti za telefone v avtomobilih. Celični sistem omogoča večkratno uporabo istih frekvenc, hkrati pa zmanjša potrebno moč oddajnikov, ki so povezani v mrežo. Prvi mobilni telefoni so imeli zelo robustne sprejemnike ter velike oddajnike, nameščene v avtomobilu. Namesto njih so se pojavili žepni sprejemniki z zelo majhno oddajno močjo.

Za pojavitev prvih mobilnih telefonov je bilo porabljenih 90 milijonov dolarjev in 15 let dela. Leta 1982 je prišlo do prave revolucije prenosnih telefonov, saj so se pojavili novi proizvajalci. (Emušič, Rešeta, Vertačnik, 2008)

3.2 PAMETNI MOBILNI TELEFON

Tehnologija pa se seveda nenehno razvija in tako danes na mobilnih telefonih ne poznamo le funkcije klicanja, ampak vključujejo nešteto aplikacij od kamere, budilke, beležke, interneta, poslušanja glasbe, pošiljanje sporočil, radia in še bi lahko naštevali.

Če pogledamo v zgodovino pametnih mobilnih naprav vidimo, da je prvi pametni telefon, poimenovan Simon, že leta 1992 razvila družba IBM in se je na tržišču pojavil leto zatem. Poleg navadnih funkcij mobilnega telefona je imel tudi koledar, imenik, svetovno uro, beležko, elektronsko pošto in možnost prejemanja oziroma pošiljanja sporočil preko faksa. Ni

imel tipkovnice, ampak zaslon na dotik, uporabniki pa so s prstom ali posebnim pisalom, stylusom, dodajali ali urejali besedilo. (Grush, 2012)

Definicija pametnih telefonov pravi, da gre pri omenjenih napravah za mobilni telefon, ki uporabniku ponuja napredne računalniške sposobnosti in povezljivost. Ključne lastnosti sodobnih pametnih telefonov so zaslon na dotik, zmogljive video kamere in fotoaparati, GPS, programska oprema, dostop do spleta, napredno sporočanje ter prilagajanje telefona željam in potrebam uporabnika s pomočjo različnih aplikacij.

V zadnjih letih je v svetu prišlo do velikega porasta uporabe pametnih mobilnih telefonov, ki so zagotovo eden izmed najvplivnejših izumov današnjega časa. So naprave z ogromno funkcijami, ki omogočajo takojšnji dostop do informacij le z dotikom prsta, do kogarkoli, česarkoli in kjerkoli in s pomočjo aplikacij, ki nam prihranijo tudi čas. Statistični podatki kažejo, da je prodaja pametnih mobilnih telefonov v svetu v zadnjih letih zelo hitro naraščala, vendar se trend hkrati umirja. (STA, 2014)

Tehnologija pametnih mobilnih telefonov s seboj prinaša tudi veliko prednosti. Današnji osnovnošolci smo v večji meri generacija, ki je kot prvi mobilni telefon pričela uporabljati, ne običajen, ampak pametni mobilni telefon. V prvi vrsti so bili pretežno starši tisti, ki so nam jih nabavili, da smo bili dosegljivi in smo se z njimi lažje dogovarjali glede prevozov domov ali na treninge in podobno, hkrati pa so se tako oni kot mi počutili varneje, saj smo se lahko kadarkoli obrnili eni na druge. Danes je podobno tudi z dostopom do spleta, kajti že če imamo telefonski signal in posledično dostop do spleta, so nam vse mogoče informacije dostopne vedno in povsod. Zaradi tega so se pametne mobilne naprave pričele vključevati tudi v učni proces. Tako postaja pouk z njihovo pomočjo bolj interaktiven in privlačen. Različni avtorji so izdelali tudi ogromno mobilnih aplikacij, namenjenih učenju in zabavi. Na tak način nam telefon lahko predstavlja na primer pripomoček za učenje jezikov, reševanje kvizov in pridobivanje drugih uporabnih znanj.

Po drugi strani pa nas lahko prekomerna zabava, ki jo imamo na tak način na dosegu roke tudi preveč pritegne.

4 MOBILNI TELEFON MED MLADOSTNIKI

Mobilni telefoni so med mladostniki postali nujen in naraven element našega vsakdanjika. Z njimi organiziramo dnevne aktivnosti in poglobljamo družbene vezi. Predvsem aktivnosti kot so klicanje, tekstovna sporočanja, igranje igrice, razne aplikacije za sporazumevanje med seboj so pomembne sestavine na mobilnem telefonu.

Zelo radi preživljamo naš čas na Facebooku, kjer spremljamo prijatelje kaj počnejo, všečkamo strani in objavljamo svoje komentarje ali slike. Mobilne telefone uporabljamo tudi za komunikacijo z družino. Najpogosteje se pogovarjamo o prostoročnih aktivnostih, ki potekajo po pouku in kdaj naj pridejo po nas ali pa se celo pogajamo do katere ure lahko ostanemo še zunaj. Mobilni telefon prav tako uporabljamo za vzpostavljanje ljubezenskih vezi, saj sporočila predstavljajo odličnega komunikacijskega posrednika. Lažje za nas je poslati tekstovno sporočilo kot pa to izreči na glas na štiri oči. Včasih so pisali ljubezenska pisma, danes si pošiljamo tekstovna sporočila, najraje na Viber, What's up, Messenger. (Podobnik, 2006)

Naši najmlajši učenci (učenci 1. razredov) začnejo z igrami in z glasovno komunikacijo (bolj preko igre na šaljiv način). Ko malo zrastejo in se že naučijo brati in pisati, pa začnejo s pisanjem in s pošiljanjem SMS sporočil. Mobilni telefon nam omogoča, da vzdržujemo stike z našimi prijatelji in z njim ustvarjamo tudi nova znanstva. Uspeh mobilne telefonije je močno povezan z željo po skupinski pripadnosti. Nekateri avtorji govorijo o virtualnem bratstvu (virtual brotherhood), ki je oznaka za mladostnike, večinoma edince, ki se počutijo osamljeni in iščejo stik, pripadnost, da bi se bolje počutili. (Podobnik, 2006)

Za porast mobilne telefonije med mladostniki lahko iščemo tudi vzroke za starševsko skrb. Starši lahko imajo odličen nadzor nad otrokom, saj lahko na tak način poizvejo v minuti, kje se otrok nahaja in kaj počne. Vendar pa je tudi telefon zelo primeren za oddaljevanje od starševskega nadzora, zato več časa preživijo z družbo kot pa z družino. Na koncu iz obeh pogledov kot otroški in starševski način ugotovimo, da gre za nadzorovanje po drugi strani pa za večjo svobodo in mogoče v kakšnih primerih za pomanjkanje zaupanja. (Podobnik, 2006)

Telefon za adolescente predstavlja tudi nekakšno ikono, saj ima določeni model te naprave pomembno kulturno vlogo. Tudi Podobnikova (po Lingu) navaja, da najstniki veliko bolj kot ostali uporabniki mobilnih telefonov pogosteje uporabljajo tekstovna sporočila, nalaganje slik in tonov zvonjenja glede na svoje želje in preference. Tako svoj aparat zelo poosebljajo. (Podobnik, 2006)

Mi, mladi, smo zelo navezani na vsebino, predvsem na sporočila, slike, video posnetke in številke naših prijateljev. Postajamo čustveno vezani na naš aparat in njegovo vsebino. Odvzem telefona pa nas spravi v slabo voljo, stisko, žalost.

4.1 ZASVOJENOST Z MOBILNIM TELEFONOM

V SSKJ je pojem zasvojenosti definiran, tako, da gre pri zasvojenosti za uživanje nečesa, k čemur se zasvojenec vrača zaradi spomina na ugodni učinek, ki ga je ob tem doživel. (SSKJ, 2008)

Zasvojenost ne pomeni samo telesne odvisnosti od kemičnih substanc, ki delujejo na zavest. Zasvojen človek se vede kompleksno in ve, da je njegovo ravnanje škodljivo, vendar ga kljub temu nadaljuje in ne more odnehati, saj bi ga nasprotno ravnanje pripeljalo v abstinenčno krizo. Kemične snovi povzročajo spremembo stanja zavesti, zato takšnega človeka težko razumemo. (Podobnik, 2006)

Omamimo pa se lahko tudi na drugačen način, ne samo z mamili in alkoholom. Ljudem lahko nudi zasvojenost beg iz resničnosti. Tako tudi zasvojenost s prekomerno rabo mobilnih telefonov vodi v odvisnost. Mladi se lahko ujamejo v skrivne pasti interneta, predvsem zaradi svoje neizkušenosti, naivnosti in pretirane radovednosti. Zasvojenost se po navadi začne z begom iz realnega sveta v namišljeni svet, kjer se mladostnik spremeni v nekoga drugega in pod krinko spremenjene identitete izživlja nezadovoljene potrebe in želje. (Štrafela, 2016)

Problematična odvisnost nastopi, ko se vzpostavi avtomatiziran krog odvisnosti od "nečesa", ki ga posameznik ni sposoben zavestno prekiniti, in to kljub temu, da deluje uničujoče za njega samega ali za okolje, s katerim je le-ta povezan. V našem primeru menim, da uničujoč vpliv prekomerne uporabe svojih naprav čutimo predvsem v odnosih z vrstniki in starši, saj

kljub temu, da se nahajamo v njihovi družbi naše misli pogosto niso zbrane, tavajo v medmrežje, realnosti pa ne posvečamo dovolj pozornosti, čeprav bi to bilo še kako potrebno.

Znaki, ki kažejo na to vrsto zasvojenosti so prekomerna časovna uporaba tehnologije, bedenje pozno v noč, slabo razpoloženje in tudi depresija. Zanimiv je tudi podatek, da v slovenskih gospodinjstvih kar 97 % mladih v Sloveniji uporablja internet, do katerega pretežno dostopajo z mobilnimi napravami (Statistični urad RS, 2021).

RAZISKOVALNI DEL

5 NAMEN

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, kako mobilni telefoni vplivajo na druženje učencev predmetne stopnje (8., 9. razreda) Osnovne šole Hudinja. Zanimalo nas je, koliko učencev ima mobilni telefon, pri kateri starosti so dobili svoj prvi mobilni telefon ter koliko časa dnevno učenci uporabljajo mobilni telefon. Obenem smo želeli izvedeti, za katere namene najpogosteje uporabljajo mobilni telefon, kolikokrat med druženjem s prijatelji preverijo svoj mobilni telefon in ali med druženjem učenci posvečajo več pozornosti mobilnemu telefonu kot prijatelju. Prav tako, smo želeli ugotoviti ali se jim zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj.

6 HIPOTEZE

Pri opredelitvi hipotez smo se oprli na dosedanja teoretična izhodišča in lastne izkušnje s področja mobilnih telefonov.

H_1 = Učenci uporabljajo mobilni telefon več kot dve uri dnevno.

H_2 = Učenci najpogosteje uporabljajo mobilni telefon za uporabo družabnih omrežij.

H_3 = Učence moti, da njihovi vrstniki med druženjem več časa posvetijo mobilnim telefonom kot njim.

7 VZOREC

Naš vzorec raziskovanja predstavljajo vsi učenci, ki obiskujejo 8. in 9. razred Osnovne šole Hudinja. V raziskavi je sodelovalo 120 učencev.

8 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV

Podatke smo pridobili z anketnim vprašalnikom (Priloga 1), ki je sestavljen iz vprašanj odprtega in zaprtega tipa.

V šoli smo v mesecu novembru med učence razdelili 128 anketnih vprašalnikov, ki so jih reševali pri razrednih urah. V začetku decembra smo dobili nazaj 120 izpolnjenih anketnih vprašalnikov, od tega je bilo 8 nepopolnih, zato smo jih izločili iz nadaljnje obdelave. Vse anketne vprašalnice smo nato pregledali in odgovore analizirali ter izdelali tabele in grafe. Na koncu smo naše ugotovitve tudi zapisali.

9 MERSKI INSTRUMENT

Pri raziskovalnem delu smo si pomagali z anketnim vprašalnikom, ki zajema vprašanja zaprtega in odprtega tipa. Anketni vprašalnik je bil anonimen in je vseboval 10 vprašanj.

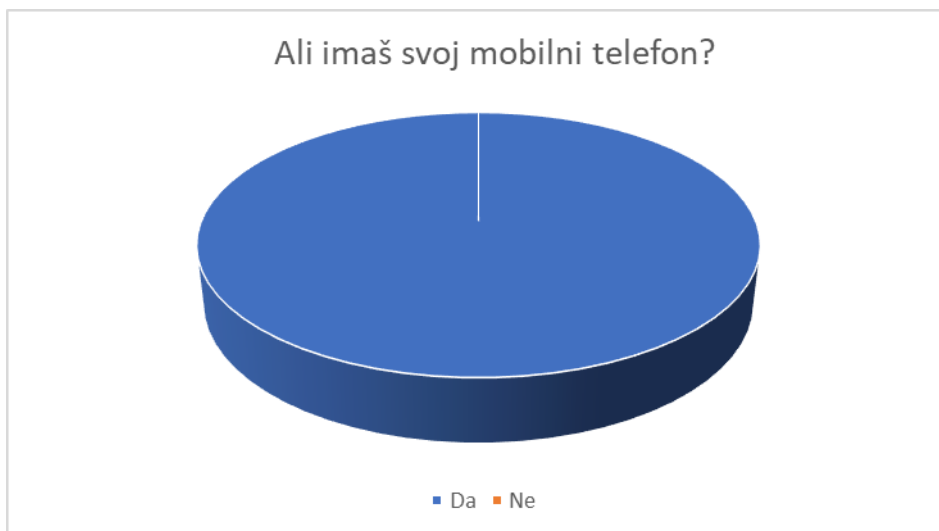
10 REZULTATI IN RAZLAGA

Pridobljene podatke smo po analizi prikazali v tabelah in grafih.

10.1 ANALIZA

Tabela 1: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 1: Ali imaš svoj mobilni telefon?

Ali imaš svoj mobilni telefon?	f	f %
Da	120	100,00 %
Ne	0	0,00 %
Skupaj	120	100,00 %

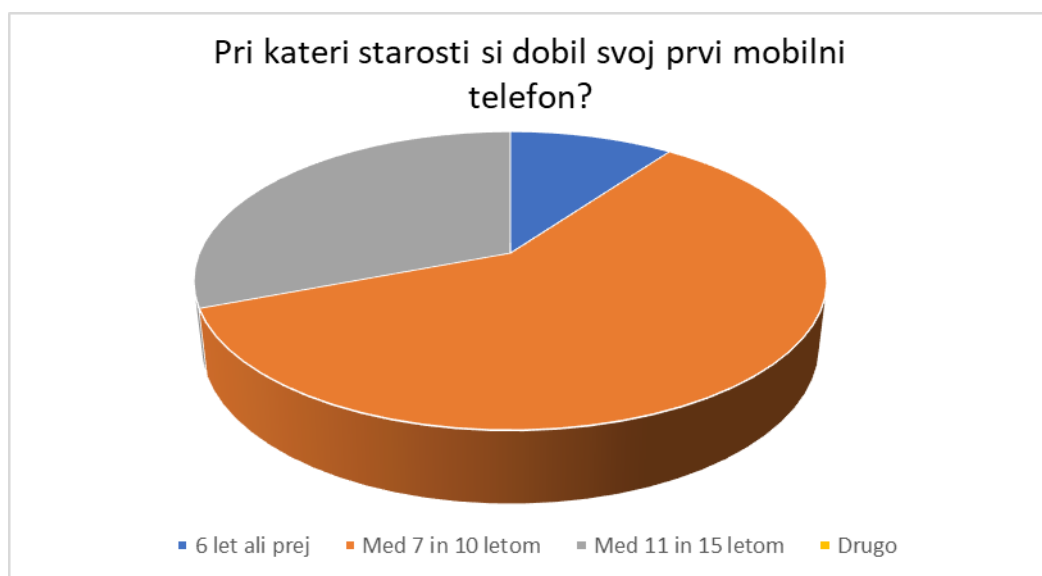

Graf 1: Ali imaš svoj mobilni telefon?

Analiza odgovorov na vprašanje ali imajo učenci svoj mobilni telefon je pokazala, da imajo vsi učenci 8. in 9. razreda svoj mobilni telefon.

Tabela 2: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 2: Pri kateri starosti si dobil svoj prvi mobilni telefon?

Pri kateri starosti si dobil svoj prvi mobilni telefon?	f	f %
6 let ali prej	12	10,00 %
Med 7 in 10 letom	71	59,17 %
Med 11 in 15 letom	37	30,83 %
Drugo	0	0,00 %
Skupaj	120	100,00 %

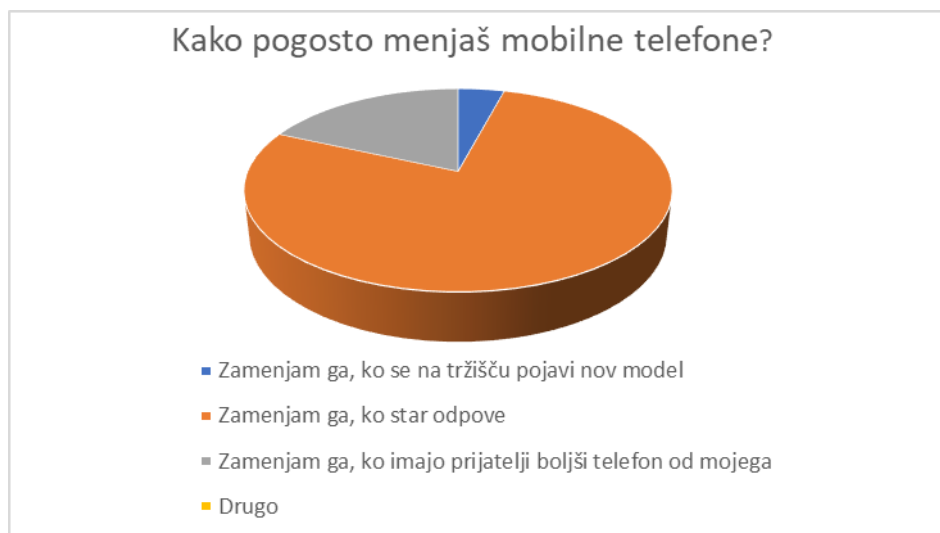

Graf 2: Pri kateri starosti si dobil svoj prvi mobilni telefon?

Tabela in Graf številka 2 prikazujeta podatke o tem, pri kateri starosti so učenci dobili svoj prvi mobilni telefon. Izkazalo se je, da je večina učencev (59,17 %) mobilni telefon dobila med 7 in 10 letom. Nekoliko nižji je odstotek učencev (30,83 %), ki so dobili mobilni telefon med 11 in 15 letom. 10 % anketiranih učencev pa je mobilni telefon dobilo pred 6 letom.

Tabela 3: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 3: Kako pogosto menjaš mobilne telefone?

Kako pogosto menjaš mobilne telefone?	f	f %
Zamenjam ga, ko se na tržišču pojavi nov model	5	4,17 %
Zamenjam ga, ko star odpove	93	77,50 %
Zamenjam ga, ko imajo prijatelji boljši telefon od mojega	22	18,33 %
Drugo	0	0,00 %
Skupaj	120	100,00 %

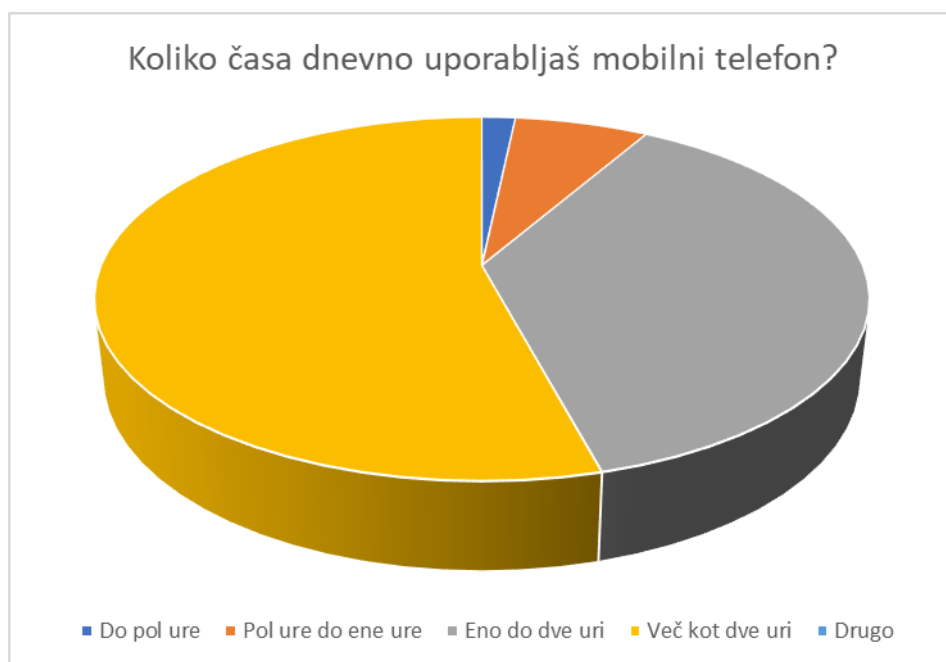

Graf 3: Kako pogosto menjaš mobilne telefone?

Analiza podatkov glede na pogostost menjave mobilnih telefonov je pokazala, da 77,50 % anketiranih učencev, svoj mobilni telefon zamenja, ko star odpove. Nižji je odstotek učencev (18,33 %), ki mobilni telefon zamenjajo, ko imajo prijatelji boljši telefon. Najnižji odstotek anketiranih učencev (4,17 %) pa mobilni telefon zamenja, ko se na tržišču pojavi nov model.

Tabela 4: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 4: Koliko časa dnevno uporabljaš mobilni telefon?

Koliko časa dnevno uporabljaš mobilni telefon?	f	f %
Do pol ure	2	1,67 %
Pol ure do ene ure	8	6,67 %
Eno do dve uri	45	37,50 %
Več kot dve uri	65	54,17 %
Drugo	0	0,00 %
Skupaj	120	100,00 %

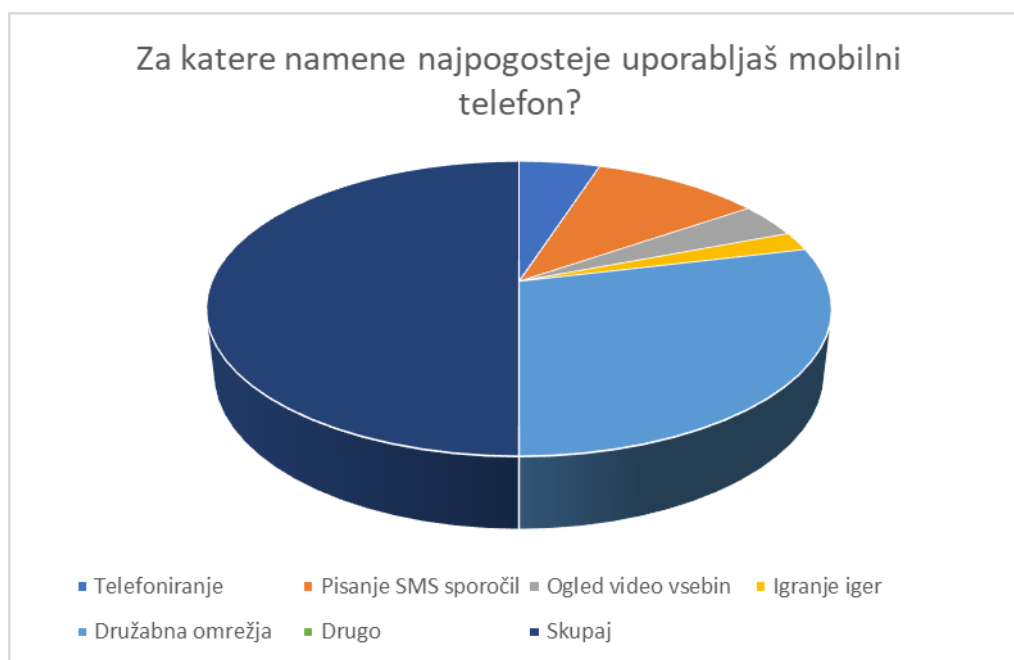

Graf 4: Koliko časa dnevno uporabljaš mobilni telefon?

Tabela in Graf številka 4 prikazujeta podatke o tem, koliko časa dnevno učenci uporabljajo mobilni telefon. Izkazalo se je, da večji odstotek učencev (54,17 %) na svojem mobilnem telefonu preživi več kot dve uri dnevno. Manjši odstotek učencev (37,50 %) preživi na svojem mobilnem telefonu eno do dve uri. Nekaj učencev (6,67 %) uporablja mobilni telefon pol ure do ene ure dnevno. Le 1, 67 % učencev pa je takšnih, ki se z mobilnim telefonom ukvarjajo maj kot pol ure dnevno.

Tabela 5: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 5: Za katere namene najpogosteje uporabljaš mobilni telefon?

Za katere namene najpogosteje uporabljaš mobilni telefon?	f	f %
Telefoniranje	12	10,00 %
Pisanje SMS sporočil	25	20,83 %
Ogled video vsebin	9	7,50 %
Igranje iger	5	4,17 %
Družabna omrežja	69	57,50 %
Drugo	0	0,00 %
Skupaj	120	100,00 %

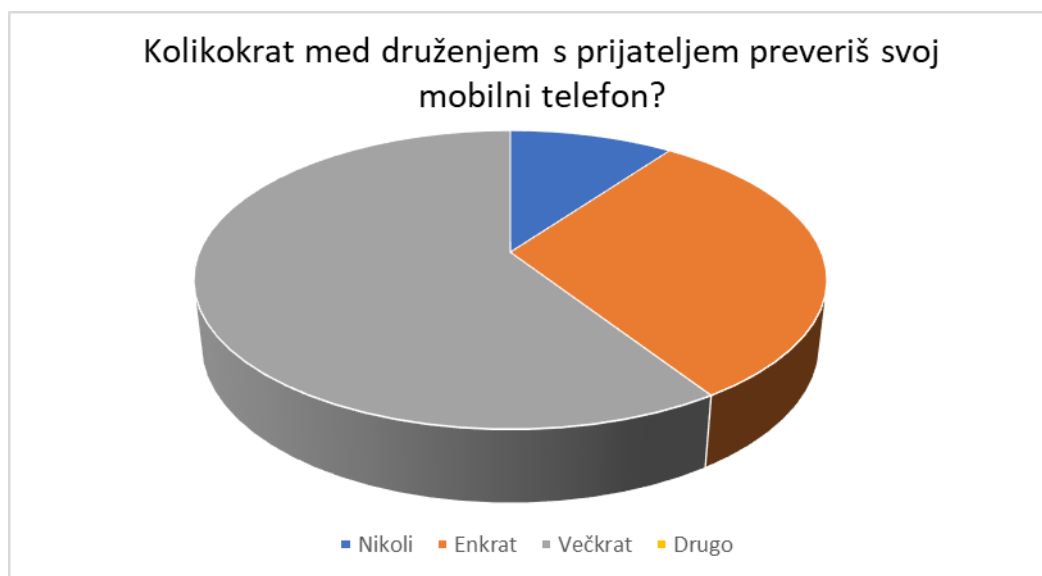

Graf 5: Za katere namene najpogosteje uporabljaš mobilni telefon?

Tabela in Graf številka 5 prikazujeta podatke o tem, za katere namene učenci najpogosteje uporabljajo svoj mobilni telefon. Po analizi rezultatov smo ugotovili, da največ anketiranih učencev (57,50 %) uporablja mobilni telefon za družabna omrežja. Manj učencev (20,83 %) za pisanje SMS sporočil. Nekaj učencev (10 %) za klicanje. Manjši delež anketiranih učencev (7,50 %) najpogosteje uporablja mobilni telefon za ogled video vsebin. Le 4,17 % anketiranih učencev pa najpogosteje uporablja svoj mobilni telefon za igranje iger.

Tabela 6: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 6: Kolikokrat med druženjem s prijateljem preveriš svoj mobilni telefon?

Kolikokrat med druženjem s prijateljem preveriš svoj mobilni telefon?	f	f %
Nikoli	12	10,00 %
Enkrat	37	30,83 %
Večkrat	71	59,17 %
Drugo	0	0,00 %
Skupaj	120	100,00 %

Graf 6: Kolikokrat med druženjem s prijateljem preveriš svoj mobilni telefon?

Analiza odgovorov je pokazala, da večina učencev (59,17 %) med druženjem s prijatelji večkrat preveri svoj mobilni telefon. Manjši je odstotek tistih učencev (30,83 %), ki svoj mobilni telefon med druženjem s prijatelji preverijo enkrat. Takšnih, ki tega ne počno, kadar so s prijatelji pa je le 10 %.

Tabela 7: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 7: Ali te moti, da med druženjem tvoj prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot tebi?

Ali te moti, da med druženjem tvoj prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot tebi?	f	f %
Da	92	76,67 %
Ne	28	23,33 %
Skupaj	120	100,00 %

Graf 7: Ali te moti, da med druženjem tvoj prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot tebi?

Iz prikazanih podatkov v tabeli in grafu številka 7 je razvidno, da 76,67 % anketiranih učencev moti, da med druženjem prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot njim. Le 23,33 % anketiranih učencev je takšnih, ki jih takšno ravnanje prijatelja ne moti.

Tabela 8: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 8: Se ti zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj?

Se ti zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj?	f	f %
Da	108	90,00 %
Ne	12	10,00 %
Skupaj	120	100,00 %

Graf 8: Se ti zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj?

Tabela in graf številka 8 prikazujeta podatke o tem, ali se zdi učencem druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj. Spodbuden se nam zdi podatek, da je večini anketiranih učencev (90 %) druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja. Kot razlog so navajali:

- s trenutki v živo ustvarjaš nepozabne spomine,
- dobro je biti zunaj,
- fizični dotik osebe,
- smeh v živo je lepši in pristnejši kot preko telefona,
- očesni kontakt.

Tabela 9: Število (f) in odstotek (f %) za vprašanje številka 9: Bi želel več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo?

Bi želel več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo?	f	f %
Da	112	93,33 %
Ne	8	6,67 %
Skupaj	120	100,00 %

Graf 9: Bi želel več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo?

Analiza podatkov glede preživljanja časa s svojimi prijatelji v živo je pokazala, da si velika večina učencev (93,33 %) želi preživeti več časa s svojimi prijatelji v živo. Le 6,67 % anketiranih učencev ne bi želelo preživeti več časa s svojimi prijatelji v živo.

Tabela 10: Naštej vsaj eno prednost in eno slabost mobilnih telefonov?

PREDNOSTI	SLABOSTI
- pomoč pri učenju	- spletno nasilje
- hitrejša komunikacija	- zasvojenost
- klici v druge države	- izguba časa
- lažji dostop do informacij	- hitra pokvarljivost
- ohranjanje stikov	- manj druženja v živo s prijatelji
- telefon in računalnik v eni napravi	- nadzor staršev

Tabela 10 prikazuje odgovore učencev, kjer so učenci našli vsaj eno prednost in eno slabost mobilnih telefonov. Če dobljene rezultate povzamemo vidimo, da kot prednost mobilnih telefonov učenci navajajo predvsem hitrejšo komunikacijo, klice v druge države, ohranjanje stikov, pomoč pri učenju, lažji dostop do informacij in napravo, ki ponuja več funkcij. Hkrati pa kot slabost mobilnih telefonov učenci navajajo spletno nasilje, zasvojenost, izgubo časa, manj druženja v živo s prijatelji, večji nadzor staršev in hitrejšo pokvarljivost.

10.2 RAZLAGA HIPOTEZ

S pomočjo dobljenih rezultatov smo potrdili ali ovrgli hipoteze pred začetkom raziskovanja.

H₁ = Učenci uporabljajo mobilni telefon več kot dve uri dnevno

Domnevo, ki pravi, da učenci uporabljajo mobilni telefon več kot dve uri dnevno lahko potrdimo, saj se je izkazalo, da večji odstotek učencev 54,17 % mobilni telefon uporablja več kot dve uri dnevno.

H₂ = Učenci najpogosteje uporabljajo mobilni telefon za uporabo na družabnih omrežjih

Trditev, ki pravi, da učenci najpogosteje uporabljajo mobilni telefon za uporabo na družabnih omrežjih, lahko v celoti potrdimo. Analiza podatkov je pokazala, da kar 57,50 % anketiranih učencev uporablja mobilni telefon za družabna omrežja.

H₃ = Učence moti, da njihovi vrstniki med druženjem več časa posvetijo mobilnim telefonom kot njim

Hipotezo, ki pravi, da učence moti, da njihovi vrstniki med druženjem več časa posvetijo mobilnim telefonom kot njim lahko potrdimo. Kljub temu, da to počno tudi sami, 76,67 % anketiranih učencev moti, da med druženjem prijatelji posvečajo več pozornosti telefonu kot njim.

11 ZAKLJUČEK

Mobilna tehnologija je postala del našega vsakdanjika in ne predstavlja nobene novosti. Z njo se srečujejo otroci že v zelo zgodnjem obdobju. Življenje se spreminja in z njim tudi navade in običaji.

Zavedamo se tako dejstva, da mobilna tehnologija prinaša nešteto prednosti. Mobilne naprave so po eni strani zelo praktičen in uporaben pripomoček, ki nam lahko olajša in poenostavi številne življenjske situacije, ter skrajša dostop do informacij. Mobilni telefoni nam predstavljajo stik z družino in prijatelji, zlasti s prijatelji, ki so bolj oddaljeni. Kot vsaka stvar pa ima tudi ta negativne posledice. Ljudje postajamo na nekakšen način zasvojeni z virtualnim svetom, saj nas ob iskanju uporabnih informacij vznemirljivost digitalnega sveta lahko zelo hitro posrka vase in tako pozabimo na čas, ki ga tam preživimo.

Namen raziskovalne naloge je bil ugotoviti, kako mobilni telefoni vplivajo na druženje učencev predmetne stopnje (8., 9. razreda) Osnovne šole Hudinja. Zanimalo nas je, koliko učencev ima mobilni telefon, pri kateri starosti so dobili svoj prvi mobilni telefon ter koliko časa dnevno učenci uporabljajo mobilni telefon. Obenem smo želeli izvedeti, za katere namene najpogosteje uporabljajo mobilni telefon, kolikokrat med druženjem s prijatelji preverijo svoj mobilni telefon in ali med druženjem učenci posvečajo več pozornosti mobilnemu telefonu kot prijatelju. Prav tako, smo želeli ugotoviti ali se jim zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj.

Spodbudni se nam zdijo podatki, da je večina učencev mnenja, da se jim zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja. Ugotovitve so pokazale, da bi si večina anketiranih učencev želela več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo. Prav tako se nam zdi spodbuden podatek, da se učenci zavedajo tudi negativnih posledic, ki jih mobilna tehnologija prinaša, čeprav jo sami uporabljajo več kot dve uri dnevno.

Hkrati pa se nam zdi zaskrbljujoče, da učenci mobilni telefon, najpogosteje uporabljajo za ogled in klepet na družabnih omrežjih in ne telefoniranje, kar je njegova primarna funkcija. Situacijo si sicer želimo izboljšati, želimo si več žive družabnosti, a morda ne vemo kako se tega lotiti.

12 VIRI IN LITERATURA

- Emušič V., Rešeta, B., Vertačnik V. (2008). *Mobilni telefon – zlo ali nuja sodobnega človeka*. Celje: Srednja zdravstvena šola Celje.
- Grush A. (2012): IBM Simon: *The world's first smartphone is now 20 years old*. <http://www.androidauthority.com/ibm-simon-birthday-134255/>. [30.01.2023]
- Podobnik U. (2006). *Zasvojenost z mobilnim telefonom*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani. Fakulteta za družbene vede.
- SSKJ, (2008) *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: DZS.
- Statistični urad RS (2021). *Uporaba interneta v gospodinjstvih in pri posameznikih*, Dostopno na URL naslovu: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/9704>. [30.1.2023]
- Štrafela I. (2016). *Vpliv uporabe informacijsko komunikacijske tehnologije na socialno vedenje učencev*. Koper: Univerza na Primorskem. Fakulteta za management.

13 PRILOGE

Priloga 1:

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni,

Smo učenke sedmega razreda Mia Bagari Banovšek, Nea Mlinarič in Tija Topolak in delamo raziskovalno nalogo z naslovom: Vpliv mobilnih telefonov na druženje učencev OŠ Hudinja. Pri tem bomo potrebovale Vašo pomoč, zato Vas prosimo, da na vsa vprašanja odgovarjate resno. Anketni vprašalnik je anonimen. Za Vaše sodelovanje se vam iskreno zahvaljujemo.

Razred: _____

1. Ali imaš svoj mobilni telefon?

- a) Da.
- b) Ne (če ga nimaš, na naslednja vprašanja ne odgovarjaj).

2. Pri kateri starosti si dobil svoj prvi mobilni telefon? (Obkroži en odgovor.)

- a) 6 let ali prej.
- b) Med 7 in 10 letom.
- c) Med 11 in 15 letom.
- d) Drugo: _____

3. Kako pogosto menjaš mobilne telefone? (Obkroži en odgovor.)

- a) Zamenjam ga, ko se na tržišču pojavi nov model.
- b) Zamenjam ga, ko star odpove.
- c) Zamenjam ga, ko imajo prijatelji boljši telefon od mojega.
- č) Drugo: _____

4. Koliko časa dnevno uporabljaš mobilni telefon? (Obkroži en odgovor.)

- a) Do pol ure.
- b) Pol ure do ene ure.
- c) Eno do dve uri.
- č) Več kot dve uri.
- d) Drugo: _____

5. Za katere namene najpogosteje uporabljaš mobilni telefon? (Obkroži en odgovor.)

a) Telefoniranje.

b) Pisanje SMS sporočil.

c) Ogled video vsebin.

č) Igranje iger.

d) Družabna omrežja.

e) Drugo: _____

6. Kolikokrat med druženjem s prijateljem preveriš svoj mobilni telefon? (Obkroži en odgovor.)

a) Nikoli.

b) Enkrat.

c) Večkrat.

č) Drugo: _____

7. Ali te moti, da med druženjem tvoj prijatelj posveča več pozornosti telefonu kot tebi? (Obkroži en odgovor.)

a) Da.

b) Ne.

8. Se ti zdi druženje v živo pomembnejše od virtualnega druženja in zakaj? (Obkroži en odgovor.)

a) Da.

b) Ne.

c) Utemelji: _____

9. Bi želel več časa preživeti s svojimi prijatelji v živo? (Obkroži en odgovor.)

a) Da.

b) Ne.

10. Naštej vsaj eno prednost in eno slabost mobilnih telefonov?

Priloga 2:

IZJAVA

Mentor Simona Turnšek v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom Vpliv mobilnih telefonov na druženje učencev Oš Hudinja, katere avtorice so Mia Bagari Banovšek, Nea Mlinarič in Tija Topolak:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 6. 3. 2023

žig šole

Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja (-ice) in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja (-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor (-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.